เรื่อง ประเพณีกินสี่ถ้วย (ประเพณีการแต่งงานของชาวปากคลอง)

The Office Of Academic Resource Information And Technology

รายละเอียด

เมื่อชาวปากคลองแต่งงาน จะมีประเพณีหนึ่ง ที่รับมาจากภาคกลาง หรือภาคกลางรับไปจากปากคลอง ไม่เป็นที่ยืนยัน ชาวบ้านจะเรียกว่า ไปกินสี่ถ้วย แปลว่าไปงานแต่งงาน

ชาวปากคลอง จะถามกันว่า วันนี้จะไปกินสี่ถ้วยหรือเปล่า หมายถึงว่าจะไปงานมงคลสมรสหรือเปล่าเพราะ มีอาหารที่รับรองแขก หมายถึงการเลี้ยงขนมสี่อย่าง โดยขนมทั้งสี่อย่างเป็นขนมโบราณแต่ดั้งเดิมของไทย ได้แก่ เม็ดแมงลักน้ำกะทิ หรือ "ไข่กบ" ลอดช่องน้ำกะทิ หรือ "นกปล่อย" ข้าวตอกน้ำกะทิ หรือ "นางลอย" และข้าวเหนียวน้ำกะทิ หรือ "อ้ายตื้อ" ซึ่งทั้งหมดล้วนมีความหมายในทางมงคล อาทิ

ไข่กบ คือ เม็ดแมงลักน้ำกะทิ มีลักษณะเป็นเม็ดใสจับกันเป็นแพ คล้ายไข่กบมีความหมายว่า ให้คู่บ่าวสาว มีลูกมีหลานเต็มบ้าน สมบูรณ์พร้อมหน้าครอบครัวอบอุ่น เปรียบดั่งกบที่ออกไข่ครั้งละมาก ๆ ส่วนน้ำกะทิหมายถึงความหวานชื่น

นกปล่อย คือ ลอดช่องน้ำกะทิ มีความหมายว่า ให้คู่บ่าวสาวมีความรักยืนยาว จะทำการใด ก็ขอให้ผ่านพ้นไปได้ตลอด ประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ ดังลักษณะลื่นไหลของลอดช่อง

นางลอย คือ ข้าวตอกน้ำกะทิ มีความหมายว่า ให้คู่บ่าวสาวมีความรักที่เบ่งบานเฟื่องฟู เช่นเดียวกับข้าวตอก มี

ความหวานชื่นเหมือนน้ำกะทิ ขอให้ความรักเบ่งบานสวยงามภายใต้กรอบประเพณีอันดีงามเช่นเดียวกับข้าวตอกที่ไม่เคยกระเด็นออกนอกที่ครอบเวลาคั่วข้าว

อ้ายตื้อ คือ ข้าวเหนียวน้ำกะทิ มีความหมายว่า ให้คู่บ่าวสาวนั้นรักกันแน่นเหนียวเหมือนข้าวเหนียวและมีความหวานชื่นเหมือนน้ำกะทิ

ชาวปากคลองเชื่อว่า อาหารทั้งสี่ถ้วย เป็นเคล็ดลับ ให้บ่าวสาว สามีภรรยา อยู่เป็นเป็นสุข ไม่มีปัญหาต่อกัน อยู่กันไปจนถึงไม้เท้ายอดทอง กระบองยอดเพชร หรือมีลูกเต็มบ้านมีหลานเต็มเมือง เป็นภูมิปัญญาสำคัญ ปัจจุบันเริ่มเลือนหายไป

คำสำคัญ : ประเพณีกินสี่ถ้วย การแต่งงาน

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2549). จดหมายเหตุวัฒนธรรมกำแพงเพชร.

http://www.sunti-apairach.com/letter/index.php?

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-04-17

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1421&code_db=610004&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology